

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/36/2015
Identifikačné číslo spisu: 1013201981
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1013201981.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu Kataríny Benczovej a JUDr. Jozefa Hargaša, v právnej veci žalobcu: RNDr. G. G., bytom C. F. XX, L., právne zastúpeného: Advokátska kancelária TaylorWessing e/n/w/c advokáti, s.r.o., so sídlom Panenská 6, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 42157/2013-23-II zo dňa 12. septembra 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 262/2013-56 zo dňa 20. novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 262/2013-56 zo dňa 20. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 1S 262/2013-56 zo dňa 20.11.2014 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Žalobca sa žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 42157/2013-23-II zo dňa 12.09.2013, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR č. 560/2013-34-I zo dňa 09.08.2013. Prvostupňovým rozhodnutím nebolo vyhovené žalobcovej žiadosti o sprístupnenie informácie doručenej žalovanému dňa 01.08.2013 v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. c/ zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon o slobode informácií“). Požadované informácie neboli sprístupnené, nakoľko podliehajú autorsko-právnej ochrane podľa zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (ďalej len „autorský zákon“).

Krajský súd v Bratislave preskúmal rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového

správneho orgánu, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť. Krajský súd z obsahu spisu zistil, že žalobca dňa 01.08.2013 doručil žalovanému elektronickou poštou žiadosť o informácie, ktorou žiadal o poskytnutie obsahu jednotlivých databáz, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR vytvára podľa:

- § 9 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 430/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsadzovaní voľných štátno-zamestnaneckých miest na súdoch výberovým konaním a výberom v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 430/2009 Z. z.)
- § 9 ods. 7 vyhlášky č. 430/2009 Z. z.
- § 9 ods. 8 vyhlášky č. 430/2009 Z. z.

Na základe podanej žiadosti o sprístupnenie informácie vedúca služobného úradu Ministerstva spravodlivosti SR dňa 09.08.2013 neudelila súhlas na sprístupnenie žalobcom požadovaných informácií. Ministerstvo spravodlivosti SR rozhodnutím č. 560/2013-34-I zo dňa 09.08.2013 v nadväznosti na ust. § 11 ods. 1 písm. c/ zákona o slobode informácií žalobcovej žiadosti požadované informácie nesprístupnilo, nakoľko tieto podliehajú autorsko-právnej ochrane podľa autorského zákona. Voči prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca rozklad, o ktorom rozhodol minister spravodlivosti SR rozhodnutím č. 42157/2013-23-II zo dňa 12.09.2013, ktorý prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Krajský súd uviedol, že nesprístupnenie informácií je v záujme zachovania ochrany autorského diela. Vytvorenie testových otázok, ktoré by preverili vedomosti uchádzačov o štátnozamestnanecké miesto vyššieho súdneho úradníka je tvorivá duševná činnosť, ktorej výsledok je jedinečný a jeho podoba závisí od vlastností, skúseností a vedomostí osoby, ktorá túto činnosť vykonáva. Nejde len o technickú činnosť, pri ktorej výsledok by bol totožný bez ohľadu na to, aká osoba by túto činnosť vykonávala. Poukázal na to, že požadované informácie ministerstvo správne považovalo za zamestnanecké dielo vytvorené zamestnancami ministerstva a majetkové práva autora k zamestnaneckému dielu vykonáva vo svojom mene a na svoj účet zamestnávateľ, t.j. ministerstvo, povinná osoba preto nepotrebovala súhlas zamestnancov, nakoľko už samotný nesúhlas vedúcej služobného úradu ministerstva by sprístupnenie informácií neumožňoval. Na základe uvedeného krajský súd dospel k záveru, že žalovaný dostatočne zistil skutkový stav, vysporiadal sa s relevantnými námietkami žalobcu a rozhodnutie bolo náležite odôvodnené.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že rozsudok krajského súdu je nesprávny, nakoľko dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru nie je zrejmé, ako mohol krajský súd bez skutočného vzhľadnutia databáz vyhodnotiť, že výtvary zamestnancov žalovaného nie sú vylúčené z ochrany podľa § 7 ods. 3 Autorského zákona. Vzhľadom na to, že žalovaný je subjektom, ktorý odmietol sprístupniť požadované informácie odkazom na výnimku uvedenú v ustanovení § 11 ods. 1 písm. c/ zákona o slobode informácií, dôkazné bremeno preukázania oprávnenosti a zákonnosti použitia tejto výnimky musí niesť žalovaný. V opačnom prípade by každá žiadosť o poskytnutie informácie mohla byť zamietnutá z dôvodu údajnej potreby ochrany autorskoprávneho diela. Má za to, že žalovaný v celom konaní oprávnenosť použitia zákonnej výnimky nepreukázal. Poukázal na to, že zmyslom ustanovenia § 11 ods. 1 písm. c/ zákona o slobode informácií je potreba zabezpečiť ochranu práv duševného vlastníctva a nie držanie autorských diel v tajnosti. Ak bol však žalovaný presvedčený o tom, že vyhotovením elektronickej kópie databáz by mohlo dôjsť k porušeniu údajných autorských práv žalovaného a teda že informácie nie je možné sprístupniť týmto spôsobom, v zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 zákona o slobode informácií sa mal žalovaný dohodnúť so žalobcom na inom vhodnom sprístupnení požadovaných informácií a to napríklad vo forme nahliadnutia. Nahliadnutím do autorskoprávneho obsahu nemôže za žiadnych okolností dôjsť k porušeniu autorského práva. Zároveň uviedol, že napadnutý rozsudok obsahuje chyby, pre ktoré môže byť nepreskúmateľný.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktorý upravuje v § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho v správnom

súdnicte, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnicte.

Odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov (§ 492 ods. 2 SSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Najvyšší súd prvostupňový rozsudok podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a súčasne odkazuje na jeho podrobné dôvody vo vzťahu ku všetkým dôvodom podaného odvolania, s ktorými sa krajský súd náležite po stránke skutkovej aj právnej vysporiadal a odvolací súd nevidí dôvod na zopakovanie vecne správnych dôvodov rozsudku krajského súdu.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd len dopĺňa dôvody prvostupňového rozsudku nasledovne:

Predmetom súdneho preskúmovacieho konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 42157/2013-23-II zo dňa 12.09.2013, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR č. 560/2013-34-I zo dňa 09.08.2013. Prvostupňovým rozhodnutím nebolo vyhovené žalobcovej žiadosti o sprístupnenie informácie doručenej žalovanému dňa 01.08.2013 v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. c/ zákona č. 211/2000 Z. z. o slobode informácií. Medzi účastníkmi bola sporná otázka, či žalobcom požadované informácie podliehajú ochrane podľa autorského zákona a teda či je možné sprístupniť ich obsah.

Podľa § 9 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 430/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsadzovaní voľných štátnozamestnaneckých miest na súdoch výberovým konaním a výberom odborný písomný test podľa odseku 3 v deň výberového konania alebo výberu losuje výberová komisia z jednotnej databázy testových otázok, ktorú na tento účel vytvára ministerstvo.

Podľa § 9 ods. 7 tejto vyhlášky prípadová štúdia obsahuje opis možnej, prípadne skutočnej situácie, ktorej riešenie navrhne uchádzač. Prípadovú štúdiu losuje výberová komisia v deň výberu z jednotnej databázy, ktorú na tento účel vytvára ministerstvo.

Podľa § 9 ods. 8 vyhlášky text v cudzom jazyku určený na písomný preklad losuje výberová komisia v deň výberu z jednotnej databázy, ktorú na tento účel vytvára ministerstvo.

Podľa § 50 ods. 1 autorského zákona majetkové práva autora k zamestnaneckému dielu vykonáva vo svojom mene a na svoj účet zamestnávateľ, ak nie je dohodnuté inak. Zamestnávateľ môže právo výkonu majetkových práv autora postúpiť tretej osobe len so súhlasom autora.

Podľa § 11 ods. 1 písm. c/ zákona o slobode informácií povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak tým možno porušiť ochranu duševného vlastníctva ustanovenú osobitným predpisom s výnimkou, ak osoba oprávnená podľa týchto osobitných predpisov na výzvu povinnej osoby na sprístupnenie informácie udelí súhlas.

Pri posudzovaní skutočností, či možno informáciu nesprístupniť z dôvodu ochrany duševného vlastníctva podľa § 11 ods. 1 písm. c/ zákona o slobode informácií je potrebné na jednej strane vážiť právo na ochranu duševného vlastníctva a na druhej strane základné právo na informácie a verejný záujem na sprístupnení informácie. Pojem „dielo“, resp. „autorské dielo“ nemožno vykladať iba mechanicky, teda tak, že informácia buď je alebo nie je autorským dielom, ale otázka, či ide o autorské

dielo by mala byť posudzovaná aj v kontexte konkrétnej situácie. Pri posudzovaní otázky, či je nejaká informácia autorským dielom a či možno na základe zákona o slobode informácií odmietnuť jej sprístupnenie treba preto zohľadniť aj verejný záujem na sprístupnení tejto informácie a vážiť ho so záujmom autora na ochrane autorského diela.

Databázy sú zamestnaneckým dielom vytvoreným zamestnancami Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a majetkové práva k nim vykonáva zamestnávateľ, teda ministerstvo spravodlivosti, ktorý prostredníctvom svojej poverenej osoby, vedúcej služobného úradu, neudelilo súhlas s ich sprístupnením.

Účelom utajovania informácií obsiahnutých v databázach nie je zabrániť verejnosti urobiť si na nich vlastný názor, ale zabrániť narušeniu účelu, na ktorý boli databázy vytvárané a je zrejmé, že ich odtajnením by bol ich účel zmarený. Na rozdiel od vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 483/2011, na ktorú žalobca poukazuje, vyhláška č. 430/2009, ktorej podstatnou vlastnosťou je neverejnosť, nepredpokladá zverejňovanie databáz.

K námietke žalobcu, že nemal možnosť vzhľadnúť do obsahu databáz a teda posúdiť ich povahu, či spadajú pod ochranu autorského zákona najvyšší súd dodáva, že sprístupnením databáz by došlo k výraznému zníženiu ich použiteľnosti pri nasledujúcich výberoch.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že žalovaný postupoval v rozpore so zákonom, ak odmietol sprístupnenie informácií bez toho, aby žalobcovi navrhol iný vhodný spôsob sprístupnenia informácií najvyšší súd uvádza, že toto ustanovenie zákona je možné použiť v prípadoch, kedy by informácie síce bolo možné sprístupniť, ale iným spôsobom, ako by navrhol žalobca.

K námietke týkajúcej sa nevymazaných a neprepísaných častí odôvodnenia rozsudku najvyšší súd uvádza, že ide o preklep, ktorý nemá vplyv na význam odôvodnenia.

S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., nakoľko žalobca v odvolacom konaní nemal úspech a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.